

Minnesanteckningar från möte med SUHF:s expertgrupp för studieadministrativa frågor

Tid: torsdag den 27 augusti 2020, kl 9:30-12:30

Plats: Zoom

Närvarande ledamöter/adjungerade:

Ann Cederberg, förvaltningschef, Högskolan Kristianstad, ordförande
Christopher Sönerbrandt, enhetschef, Karolinska Institutet, verkställande ledamot
Brita Lundh, chef Utbildningsstöd, Högskolan i Halmstad
Cilla Häggkvist, bitr. chef Studentavdelningen, Uppsala universitet
Jerker Dahne, chef Studentavdelningen, Stockholms universitet
Mia Oldenburg, chef Studentavdelningen, Luleå tekniska universitet
Linn Svärd, vice ordförande för Sveriges förenade studentkårer (SFS)
Susanne Wadsborn-Taube, avdelningschef, Universitets- och högskolerådet (UHR)
Tarmo Haavisto, Lunds universitet, deltar som ordf. i Samordningsgruppen för högskoleprovet
Marie Eslon, Linköpings universitet, deltar som ordf. i Nationella bedömningsgruppen för antagning (NBA)
Christina Murray, Internationell strateg vid Kungl. tekniska högskolan, adjungerad ledamot utsedd av expertgruppen för internationaliseringsfrågor
Linda Gerén, utredare, SUHF:s kansli

Frånvarande ledamöter:

Lotten Glans, förvaltningschef, Mittuniversitetet

Övriga deltagare:

Tuula Kuosmanen, avdelningschef, UHR och Per Zettervall, avdelningschef, UHR (punkt 3)

1. Inledning

Ordförande hälsade välkommen till mötet och expertgruppens arbete under hösten 2020. Särskilt välkomna hälsades Linn Svärd, ny ledamot i expertgruppen och vice ordförande i SFS, samt dagens gäster från UHR: Tuula Kuosmanen och Per Zettervall.

- a. *Godkännande av dagordningen*
Dagordningen godkändes.
- b. *Justeringsperson*
Jerker Dahne utsågs till justeringsperson för mötet.
- c. *Föregående minnesanteckningar*
Justerade minnesanteckningar från föregående möte den 14 maj 2020 lades till handlingarna. Minnesanteckningarna är publicerade på SUHF:s webbsida.
- d. *Beslut per capsulam sommaren 2020*
Två beslut per capsulam anmäldes. Besluten bifogas minnesanteckningen från detta möte.

2. Den samordnade antagningen (covid-19)

Susanne Wadsborn-Taube och Christopher Sönerbrandt rapporterade från arbetet i SUHF-UHR särskilda samverkansgrupp för kontinuitetshantering i den nationellt samordnade antagningen m.a.a. covid-19, mars-augusti (ST/HT/MASTER/IKHT2020) och läget inför hösten 2020 och det kommande arbetet med antagning till utbildningar som startar vårterminen 2021.

Christopher meddelade att gruppen har haft 15 möten under våren och sommaren. Bedömningen i nuläget är att den gemensamma krishanteringen har spelat en viktig roll för resultatet, att de aktuella antagningsomgångarna har fungerat bra – bättre än befarat. Gruppen kommer att fortsätta sitt arbete under hösten men sannolikt behöver den inte behöva ses så ofta som under våren. Inriktningen på arbetet framöver är att säkerställa kontinuitet i kommande antagningsomgångar. Susanne berättade att man inom UHR har beslutat att utvärdera det antagningsarbete som har utförts under pandemin för att kunna ta tillvara allt det som fungerat bra och inkorporera det i det ordinarie arbetet framöver.

3. Högskoleprovet (covid-19)

Föredragande: Tarmo Haavisto, samt inbjudna gäster Tuula Kuosmanen UHR och Per Zettervall UHR. Tarmo inledde genom att berätta om den rapport som han tog fram under sommaren med underlag från lärosätena om möjligheten att genomföra ett högskoleprov hösten 2020 som både är rättssäkert och smittskyddsäkert. Tarmo fortsatte med att redogöra för händelserna efter detta: UHR beslutade i samråd med de 21 provanordnande lärosätena och med de fakta som lyftes i rapporten som grund att ställa in högskoleprovet under hösten 2020 (de fem viktigaste skälen framgår tydligt av UHR:s pressmeddelande); regeringen beslutade att tre provtillfällen ska genomföras årligen (om möjligt) under 2021, 2022, och 2023; regeringen beslutade att giltighetstiden för resultat från högskoleprovet förlängs från fem till åtta år samt att regeringen idag kommer att besluta om att UHR, om det behövs av smittskyddsskäl, kan begränsa provdeltagandet så att endast de som inte har ett högskoleprovresultat sedan tidigare får skriva provet. Uppgifter från tidigare år visar att ca hälften av de provskrivande redan har ett giltigt resultat.

Tuula Kuosmanen förtydligade att beslutet om att anordna två högskoleprov under våren 2021 innebär att man endast får anmäla sig till ett av vårens provtillfällen. I praktiken får man anmäla sig till högskoleprovet under våren 2021 och därefter blir man tilldelad ett datum och en plats för att delta i provet. Detta för att de skrivande ska kunna fördelas över plats och tid så att provet kan genomföras på ett smittskyddssäkert sätt.

Samordningsgruppen för högskoleprovet har efter samråd med provanordnarna tagit fram följande förslag på datum då högskoleprovet kommer ordnas nästa gång under vårterminen 2021 (ur minnesanteckningarna från samordningsgruppens möte den 19 augusti 2020):

”Enligt provanordnarna föreslås anmälan öppna i början av november och stänga i mitten av november, föreslagen anmälningsperiod är 2-16 november.

Prov 1 föreslås äga rum lördag 27 februari

Prov 2 föreslås äga rum lördag 15 maj.”

Datumen är valda så att resultaten hinner bli klara till antagningen inför höstterminen 2021.

Per Zettervall redogjorde för de nya eller ändrade funktioner i IT-systemet som nu behöver ske för att kunna hantera förändringarna gällande anmälningsvillkor och genomförande av nästa högskoleprov under vårterminen 2021. Det är ett omfattande arbete och Per påpekade att det är mycket ont om tid för att hinna genomföra de nödvändiga systemändringarna.

Expertgruppen noterade att samtliga rektorer står helt eniga bakom UHR:s beslut att ställa in högskoleprovet hösten 2020 och att det råder enighet om slutsatsen av tillgängliga fakta i saken: Det inte är möjligt att genomföra provet på ett smittskyddssäkert och rättssäkert sätt under hösten. Flera rektorer har uttalat sig offentligt i frågan, exempelvis har rektorerna vid Lunds universitet och Luleå tekniska universitet skrivit blogginlägg om saken. Rektorerna förbereder även en gemensam debattartikel, och när UHR:s GD är kallad till utbildningsutskottet den 1 september kommer även någon universitetsledningsperson följa med dit för att vara med och ge svar på politikernas frågor om den samstämmda sakliga bedömning av läget som de 22 ansvariga myndigheterna har gjort.

4. Internationella studenter (covid-19)

a. Studenter från tredje land: Dialog Regeringskansliet, SI, UHR, Migrationsverket och SUHF.

Föredragande: Christina Murray.

Tina berättade att hon tillsammans med Christopher har representerat SUHF under regelbundna möten mellan Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet, UD och

Justitiedepartementet), SI, UHR, Migrationsverket (MiV) och SUHF. Mötena har tillkommit p.g.a. pandemiutbrottet och handlat om hur man ska kunna ta emot internationella studenter vid svenska lärosäten i höst. Dialogen har innehållit värdefullt informationsutbyte och konstruktiva diskussioner.

Som en följd av dialogmötena har Tina genom nätverken av internationella chefer/koordinatorer vid universiteten (UNSI) respektive högskolorna (HÖNSI) hållit ett exceldokument uppdaterat med aktuell information avsedd för MiV:s samtliga handläggare i ärenden om uppehållstillstånd för studier, om hur lärosätena tänker och beslutar gällande undervisning, examinationer och de internationella studenterna, m.a.a. covid-19. Detta arbete kommer troligen att fortsätta inför antagningen till vårterminen 2021. Listan uppdateras härnäst i slutet av september.

De flesta lärosäten tycker att resultatet av MiV:s hantering av uppehållstillståndsfrågor under sommaren har fungerat bättre än befarat. Det finns dock kvarstående problem, som lärosätena fortsätter att lyfta, som egentligen inte beror på pandemin utan på inkonsekvenser i regelverken för migration och högre studier.

Från vissa länder finns det i nuläget ingen möjlighet att komma till Sverige p.g.a. att utlandsmyndigheterna är stängda, exempelvis är den svenska ambassaden i Iran helt stängd.

Inför höstterminen 2020 ser det nu ut som att den utomeuropeiska utbytesverksamheten har imploderat och i stort sett för tillfället har upphört. Det beror framförallt på att utländska universitet har stängt möjligheten till internationella utbyten p.g.a. pandemin.

Vad gäller avgiftsskyldiga utomeuropeiska studenter vid svenska lärosäten under kommande läsår ser det något ljusare ut än vad som tidigare befarats. Några större och internationellt starka svenska lärosäten rapporterar preliminärt en ökning medan andra svenska lärosäten ser ut att möta en minskning av antalet betalande studenter. Dock återstår det att se efter registreringsperioden och terminsstarten hur många av dessa som faktiskt då kommit hit och tagit sin plats i anspråk.

b. Kammarkollegiets försäkringar: Behovet av försäkring vid utbyte på distans.

Föredragande: Linda Gerén

Linda berättade att SUHF har fått en förfrågan från nätverket för internationella chefer/koordinatorer vid universiteten om behovet att kontakta Kammarkollegiet angående lärosätenas möjlighet att teckna försäkringar för sina inkommande och utresande utbytesstudenter som studerar på distans. Detta då Kammarkollegiets försäkringar Student UT och Student IN inte gäller distansstudier.

SUHF har kontaktat UHR som är den myndighet som tecknar lärosätenas försäkringar med Kammarkollegiet. Kammarkollegiet har svarat UHR att det i dagsläget inte finns någon möjlighet att teckna försäkring vare sig för de lärosäten som frivilligt har undervisning på distans nu under covid-19 eller för eventuella utbytesstudenter som inte kommer iväg på sin resa från terminsstart.

Tina menade att de svenska lärosätena i det rådande läget vill och bör hitta ett sätt att kunna försäkra sina egna studenter som "åker" på utbyte men som läser på utbyteslärosätet på distans. Jerker påpekade att samma problem gäller våra "vanliga" svenska studenter som studerar på distans. Ett undantag har gällt under den period som Folkhälsomyndigheten rekommenderade högskolorna att undervisa på distans, men den rekommendationen gäller inte längre.

Tina, Christopher och Linda har fått i uppdrag av Marita Hilliges att diskutera om SUHF kan och bör göra något. Även Susanne och Linn kommer att delta i gruppens överläggningar för att inte gå miste om synpunkter från UHR och SFS.

5. Omställningen av undervisning och examinationer (covid-19)

Föredragande: Christopher Sönnerbrandt

Vilken uppföljning av studieadministrativa konsekvenser (studiedokumentation, studiemedel, rättssäkerhet, etc.) av omställningen p.g.a. covid-19 anser expertgruppens ledamöter behöver ske?

Expertgruppen noterade att Universitetskanslersämbetet (UKÄ) har fått ett regeringsuppdrag att utvärdera konsekvenserna som Coronapandemin inneburit för högskolans verksamhet. Uppdraget ska genomföras av UKÄ i samråd med universitet och högskolor och slutredovisas senast den 1 december 2022. UKÄ har aviserat att förutom övergången till undervisning och examinationer på distans så kommer de exempelvis att följa förändringar vad gäller studieintresse, internationalisering, rättssäkerhet och forskningsfinansiering.

Expertgruppen diskuterade att SUHF och UHR samt SFS bör vara med och ge inspel till UKÄ om frågeställningar för den kommande utvärderingen. Även Ladokkonsortiet och Centrala studiestödsnämnden (CSN) bör kunna ge värdefulla bidrag, särskilt avseende frågor om förutsättningar för studiedokumentation och studenternas möjligheter till studiemedel under pandemin.

Expertgruppen föreslår att SUHF:s presidium tar tidig kontakt med UKÄ för dialog om saken.

6. Remissvar

Föredragande: Linda Gerén

a. Validering för kompetensförsörjning och livslångt lärande, SOU 2019:69.

Linda redogjorde för arbetet med att ta fram SUHF:s remissvar. En grupp bestående av Cecilia Christersson (MaU), Bo-Anders Jönsson (LU), Marie Eslon (LiU), Cilla Häggkvist (UU), Jan Theliander (HV) samt Marita Hilliges och Linda Gerén (SUHF) utsågs av presidiet att bereda förslaget till yttrande. Förslaget gick på remiss till alla medlemslärosäten. 28 av 38 svarade och samtliga stödde förslaget även om några hade synpunkter. Presidiet justerade svaret något enligt de synpunkter som inkommit.

b. Fusk vid antagning till högskoleutbildning – vad händer sen? SOU 2019:50.

Linda påminde om att remissen diskuterades vid expertgruppens förra möte. Ett svar i enlighet med expertgruppens diskussion formulerades och godkändes av presidiet.

c. Möjlighet för universitet och högskolor att ställa krav på lämplighet som särskild behörighet för antagning till lärarutbildning.

Linda berättade att SUHF:s presidium har bett Lärarutbildningsgruppen ta fram ett förslag till remissvar före 30 september och beakta eventuella synpunkter från den studieadministrativa expertgruppen. Lärarutbildningsgruppen har haft en första diskussion om remissen och Linda redogjorde för de synpunkter som togs upp. Svaret ska lämnas senast den 30 september.

Expertgruppen diskuterade förslagen i remissen och lämnade synpunkter till Linda, samt framförde önskemål om att få titta på utkastet till remissvar.

7. Högskolan och yrkeshögskolan

Föredragande: Christopher Sönnerbrandt

Christopher berättade att expertgruppen har fått möjlighet att kommentera ett förslag till inspel från SUHF till regeringen angående regeländringar som skulle kunna främja en ökad rörlighet mellan yrkeshögskoleutbildning och högskoleutbildning. Inspelet är framtaget av SUHF-ledamöterna i Samverkansgruppen mellan SUHF och Myndigheten för yrkeshögskolan (MYH). Inspelet bygger på den tidigare utredningen, som gjordes av MYH och SUHF tillsammans, om ökad rörlighet mellan yrkeshögskolan och högskolan med de förslag till ändring av högskolelagen och högskoleförordningen som skrevs i utredningens slutrapport. Expertgruppen hade till mötet även tagit del av den framställan i saken som MYH skrivit till regeringen under våren 2020. Har expertgruppens ledamöter något medskick till styrelsen m.a.a. arbetsgruppens aktuella förslag om ett inspel från SUHF till regeringen?

Marie kommenterade de delar av utredningen som innehåller förslag om att universitet och högskolor utvecklar sin policy och praxis för ett generöst erkännande av yrkeshögskoleutbildning. Marie ställde frågan om SUHF eller Samverkansgruppen mellan SUHF och MYH kommer att lägga fram några förslag

gällande detta? Christopher menar att det troligen inte kommer fler förslag utan att det (som i andra liknande frågor) blir den studieadministrativa expertgruppen, med hjälp av NBA, som tittar på detaljerna och vid behov tar fram en rekommendation.

Ann sammanfattade diskussionen med frågan – vad är det för problem vi ska lösa? Marie utsågs att ta fram ett förslag till kommentar från expertgruppen på både rapporten och det nu aktuella förslaget till inspel. Marie får gärna bolla frågorna med arbetsutskottet. Förslaget diskuteras vid nästa möte.

8. Validering och reell kompetens

Föredragande: Marie Eslon och Tarmo Haavisto

Beredningen av förslag till ändring av SUHF:s rekommendationer om validering samt om bedömning av reell kompetens.

Marie berättade var man befinner sig i denna fråga. Marie och Tarmo tog i våras fram ett förslag till reviderad rekommendation som presenterades på expertgruppens möte den 14 maj. Viktiga synpunkter kan komma efter att regeringen har fått in remissvaren på Valideringsdelegationens slutbetänkande. Av den anledningen kan det vara bra att vänta med att ta fram en rekommendation. Tarmo lyfte även det arbete som pågår vid lärosätena som gäller bedömning av reell kompetens.

Expertgruppen fortsätter att bevaka regeringens hantering av Valideringsdelegationens slutbetänkande och yttrandena över denna. Dessutom fortsätter arbetet med en revidering av SUHF-rekommendation om bedömning av reell kompetens. Frågan tas upp igen på expertgruppens möte i november 2020.

9. Examensbevis

Föredragande: Christopher Sönnerbrandt

Expertgruppen har tagit emot en fråga från SUHF:s expertgrupp för arkiv och informationsfrågor om examensbevis. Christopher presenterade frågan som i korthet handlar om definitionen av ett examensbevis, i vilket format det kan tänkas förekomma och vilken betydelse (eller värde) den handling som är ett examensbevis egentligen har. Frågan är inte ny. Den är tätt kopplad till den pågående digitaliseringen av lärosätenas studieadministrativa processer. Expertgruppen noterade också att det i närtid kommer ske en presentation för alla lärosäten av den utförda ITCF-förstudien om ett nationellt stöd för hantering av digitala examensbevis, och att frågan har betydelse för det arbetet.

Expertgruppen konstaterade att frågan om examensbevis är en viktig fråga som tydligt ligger inom expertgruppens ansvar enligt uppdraget från styrelsen. Vidare konstaterade expertgruppen att frågan i förlängningen även gäller kursbevis. Expertgruppen kommer att ta fram ett svar på frågan. Christopher bereder frågan inom expertgruppen. Expertgruppen avser också att bjuda in någon från expertgruppen för arkiv- och informationsfrågor till ett kommande möte för möjlighet till dialog.

10. Rapporter från andra grupper

a. Samverkansgruppen SUHF – UHR

Föredragande: Ann Cederberg och Linda Gerén

Ann rapporterade från det senast mötet den 19 maj 2020. Då behandlades bland annat frågor om antagningsläget, högskoleprovet och en kommande förhandlingsgrupp för antagnings- och licenstagarna.

Linda informerade om vilka punkter som har anmälts till mötet den 3 september:

- Kan UHR säga något om hur det har gått i antagningsomgången till höstterminen 2020?
- Högskoleprovet – konsekvenser av de inställda proven och arbetet inför vårens två prov.
- Utbytesverksamheten. Det vore intressant att höra något om läget från dem som arbetar nationellt med utbyten, t.ex. Erasmusutbyten.
- Ämneslärarutbildningen
- Förfrågan om systemstöd kring uppdragsutbildning.

- b. *Nationella bedömningsgruppen för antagning (NBA)*
Föredragande: Marie Eslon
Inget möte sedan sist.
- c. *Samordningsgruppen för högskoleprovet (HP-gruppen)*
Föredragande: Tarmo Haavisto
- Lägesrapport om högskoleprovet hösten 2020.
Tarmo tog upp en fråga om beslut om anpassat högskoleprov. Beslut fattas av anordnande lärosäte och när beslutet meddelas ska det även framgå hur det kan överklagas.
- d. *Antagningsrådet*
Föredragande: Christopher Sönnerbrandt
Nästa möte i oktober kommer att ta upp frågan om UHR:s verksamhetsplan för 2021.
- e. *Tillträdesrådet*
Föredragande: Jerker Dahne
Inget möte sedan sist.
- f. *Ladokkonsortiets verksamhetsplaneringsgrupp*
Föredragande: Cilla Häggkvist.
Inget möte sedan sist.
- g. *Expertgruppen för internationaliseringsfrågor*
Föredragande: Christina Murray
Nästa möte den 2 september, rapport kommer vid expertgruppens nästa möte.
- h. *Forum för internationalisering*
Föredragande: Linn Svärd
Inget viktigt att rapportera från senaste mötet.
- i. *Sveriges förenade studentkårer (SFS)*
Föredragande: Linn Svärd
Linn meddelade att SFS fokuserar på att hantera coronarelaterade utmaningar och fokuserar på studenter och doktoranders studiesituation. Prioriterade frågor är bland annat psykosocial hälsa, digitaliseringen (möjligheter och utmaningar, en snabb omställning - lära av varandra), och högskolepedagogik.
- j. *Förvaltningschefernas nätverk*
Föredragande: Ann Cederberg
Ann berättade att vid det senaste mötet behandlades i princip endast corona-frågor.

11. Frågor som arbetsutskottet föreslår bordläggs till kommande möte

Föredragande: Christopher Sönnerbrandt

- Expertgruppens rapport 2018-2020.
- Förslag om konferens om forskarutbildningsfrågor.
- Förslag om workshop om internationaliseringsfrågor, tillsammans med expertgruppen för internationaliseringsfrågor.
- Redovisning av omfattning av utbildningar som inte ger högskolepoäng.

I den sist nämnda punkten ingår dels frågan om förutbildningspoäng, som inom expertgruppen bereds av Jerker, Cilla och Marie tillsammans, och dels en ny fråga som kommit till expertgruppen från chefsnätverket för lärosätenas högskolepedagogiska enheter som initialt bereds av Christopher. Den senare frågan är med anledning av önskemål om att även behörighetsgivande högskolepedagogisk utbildning skulle dokumenteras i Ladok, vilket leder till fråga om hur omfattning av sådan utbildning får redovisas i relation till bestämmelser i högskoleförordningen (1993:100) samt till SUHF:s rekommendationer om mål för behörighetsgivande högskolepedagogisk utbildning samt ömsesidigt erkännande (2016:1).

12. Kommande möten för höstterminen 2020

Föredragande: Linda Gerén

Vi har ytterligare två möten inbokade under hösten.

- 22 september kl 10.00 - 15.00, via zoom.
- 26 november kl 10.00 - 15.00, om möjligt som fysiskt möte i en "luftig" lokal på KTH eller SU.

Expertgruppen beslutade att genomföra mötet den 22 september digitalt via zoom. Mötet den 26 november försöker vi ordna som ett fysiskt möte i Stockholmsområdet. Eftersom SUHF:s största konferensrum i rådande läge rymmer maximalt nio personer med smittsäkert avstånd mellan stolarna så försöker vi ordna en större lokal för mötet, i första hand på KTH och i andra hand på SU.

13. Övriga frågor

Inga övriga frågor.

14. Avslutning

Ordförande tackade alla deltagare för trevliga och bra diskussioner under dagen och avslutade därefter mötet.

Justerad av

Ann Cederberg

Linda Gerén

Christopher Sönnerbrandt

Brita Lundh

Jerker Dahne